

Rødts

gjennomslags-

regnskap

Rødts gjennomslagsregnskap 2021–2025

Rødt bruker den verktøykassa vi har til rådighet på Stortinget, samarbeider med folkelige bevegelser og omsetter styrken vi får fra velgerne i faktisk forandring. Siden Rødt kom inn på Stortinget har vi satt viktige saker på dagsorden og gjort en forskjell i stort og i smått.

Det aller første representantforslaget fra Rødt var å forby innleie fra bemanningsbransjen på byggeplassene på Østlandet. Fagbevegelsen mobiliserte. Flere partier fulgte etter og etter valget i 2021 ble forbudet virkelighet. Vi fortsetter å gå i spissen for forandring, avtrykket blir stadig større og når Rødt vokser videre, gir det oss større styrke til å vinne større seiere.

Her følger en tematisk oversikt over vedtak gjort i Stortinget denne stortingsperioden etter forslag fra Rødt:

Arbeidsliv:

1. La Arbeidstilsynet gi bøter som svir i arbeidslivet.
2. La Arbeidstilsynet gi bøter også til ansvarlige personer, ikke bare virksomheter.
3. La Arbeidstilsynet få adgang til mer informasjon.
4. La Arbeidstilsynet ta beslag i dokumenter firmaer ikke vil vise frem under kontroll.
5. Få rapporter fra regjeringa om konsekvensene for personell i Forsvaret av endringer om tjenesteplikt i Forsvarsloven.
6. Bedre yrkesskadeerstatning i kriminalomsorgen.
7. Gjennomgang av arbeidsmiljølovens bruk av begrepene «tillitsvalgt» og «tariffavtale» i samarbeid med partene i arbeidslivet, hvor regjeringa kommer tilbake til Stortinget med forslag til lovendringer om nødvendig, og sikrer fagforeningenes makt over innleiebruk.
8. Utviklinga i byggebransjen må analyseres og regjeringa kartlegge tiltak som kan øke aktiviteten i næringen.
9. Øke bevilgningen til Fair Play Bygg Norge.
10. Regjeringa skal fremme forslag til målrettede tiltak for arbeidstakere som blir grovt utnyttet i arbeidslivet.
11. Det skal i tett dialog med partene i arbeidslivet vurderes endringer i arbeidsmiljøloven for å sikre at arbeidstakeres styrkeforhold og interesser ivaretas godt i forbindelse med avtale om gjennomsnittsberegning av arbeidstid.
12. Det skal etableres en særskilt kompensasjonsordning for de overlevende og etterlatte etter Alexander L. Kielland-ulykken.

På Rødts initiativ har regjeringa (i svar til Stortinget) og Stortinget (i merknadsform – altså i det som kan kalles forarbeidet eller begrunnelsen i en sak som behandles, men ikke selve vedtaket) også klargjort at kommunene kan legge vekt på allmenngjort tarifflønn i tildeling av skjenkebevilling, som styrker forutsetningen for slike vedtak lokalt.

Rødt sto utenfor pensjonsforliket. Det var fordi det legger opp til økt pensjonsalder, selv om mange allerede i dag ikke kan stå i jobb til ordinær pensjonsalder. Likevel var det Rødt som var partiet som drev fram en ordning for folk som, etter mange år i tunge yrker, må gå av før ordinær pensjonsalder, som fikk flertall gjennom forliket.

Rødt har, sammen med blant andre LO, kritisert at sentralbanken i sine rentehevinger har lagt for mye vekt på importert inflasjon og for lite på å holde arbeidsledigheten nede. På svar fra skriftlig spørsmål fra Marie Sneve Martinussen har finansminister Jens Stoltenberg nå gått inn for at mandatet for Norges Bank og pengepolitikken skal gjennomgås.

Stortingsgruppa får også gjennomslag som ikke kommer til direkte parlamentarisk uttrykk. Et eksempel er da vi juni 2023 fikk med en samlet utdannings- og forskningskomité på et opprop som tar avstand fra hets og trusler mot barnehage- og skoleansatte, etter rapporten fra 25. juni-utvalget og hets mot Pride-markering.

Folkestyre/demokrati:

13. Sivilombudet har rett på innsyn i nødvendige regjering-sdokumenter.
14. Forslag til endring av partiloven som sikrer at reelle bidragsgivere av bidrag innberettes og offentliggjøres må utredes og komme tilbake til Stortinget.
15. Partier kan ikke motta bidrag fra anonyme givere. Navn og størrelsen på bidrag fra bakenforliggende givere skal offentliggjøres.
16. Kravene til registrering av verv og økonomiske interesser skal være minimum like strenge for regjeringspolitikere som for stortingsrepresentanter.
17. Registrering av verv og økonomiske interesser for medlemmer av regjeringspolitikeres husstand, inkludert ektefeller og samboere, skal utredes.
18. Innstramninger i regelverket for registrering av økonomiske interesser for stortingsrepresentanter, med økt åpenhet om aksjehandel.
19. Habilitetsregelverket og departementenes opplæring og praksis skal gjennomgås og det skal vurderes en felles minimumspraksis for alle departementene, for eksempel med bekreftelse på habilitet ved tilskudd til mottakere og utnevnelser.
20. Behandle forslag til fornyelse av habilitetsreguleringen i forvaltningsloven, basert på forvaltningslovutvalgets NOU 2019:5 i løpet av stortingsperioden, herunder sidestilling av samboerskap med ekteskap og at vesentlig økonomisk interesse i en sak leder til inhabilitet.

21. Regjeringa må vurdere å innføre som rutine å skriftliggjøre habilitetsvurderinger av statsråder, statssekretærer og politiske rådgivere.
22. Regjeringa må praktisere større grad av åpenhet om habilitetsvurderinger i departementene.
23. Det skal gjennomgå hvordan Stortingets Europautvalg innrettes, fordi utvalget i dag i liten grad benyttes til diskusjoner om innholdet i EU-rettsakter før forhandlinger om eventuelle tilpasninger er avsluttet.

I utvalget som utredet Stortingets kontrollfunksjoner («Harberg-utvalget») fikk Rødt viktige gjennomslag i utvalgsarbeidet forrige periode, som er bekreftet av merknadene i Stortingets behandling i denne perioden:

- I Riksrevisjonens kontroll har ”informasjonseier” (regjeringa) en forpliktelse om å legge til rette for åpenhet. I saker hvor ikke all informasjon kan offentliggjøres forventer Stortinget at Riksrevisjonen lager en så fullstendig, offentlig versjon som mulig.
- Stortinget har rett til innsyn i regjeringsnotater.
- I behandlingen av Stortingets kontroll over norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk klargjorde et samlet storting at:
 - Stortinget skal konsulteres før viktige avgjørelser i utenrikspolitikken, på en måte som kan ha reell betydning for regjeringas beslutninger.
 - Bruken av lukkede møter i den utvidete utenriks- og forsvarskomiteen skal ikke brukes for å hindre offentlig debatt om viktige spørsmål. Dette skal håndheves strengt.
 - Regjeringa skal ikke sende styrker til utlandet uten å presentere en håndfast, grundig og etterprøvbart plan med folkerettslig mandat og klare rammer.
 - Stortinget stiller seg også bak Harberg-utvalgets vurdering om at for å sikre demokratisk legitimitet kan det være tilrådelig at regjeringa, i tillegg til å konsultere, påser at beslutninger om å delta i militæroperasjoner i utlandet har klar parlamentarisk forankring.

Det var også Rødt som fikk spørsmålene om åpenhet om Riksrevisjonens kontroll og Stortingets kontroll over norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk vedtatt inn i Harberg-utvalgets mandat til å begynne med.

I et forslag om skatt og åpenhet fikk vi tilslutning fra et flertall i merknadsform om å gjennomgå regelverket om skattelister med mål om å sikre mest mulig åpenhet ved at det igjen skal kunne foretas anonyme søk. Økt åpenhet om skattelister må balanseres med hensynet til personvern. Stortingsflertallet bekreftet også ambisjonen om å være et foregangsland med så lav terskel som mulig for at reelle rettighetshavere/egentlige eiere i selskap og juridiske enheter i Norge blir oppført i et åpent register som er under utvikling.

Velferd:

24. Behandle ME-syke skikkelig i helsevesenet.
25. Alle landets Nav-kontor skal ha en åpningstid og tilgjengelighet som sikrer brukere som ikke kan eller ikke er komfortable med å benytte seg av digitale og selvbetjente løsninger.
26. Gi alle sosialhjelpsmottakere og deres barn en tusenlapp ekstra (i desember 2022).
27. Raskere og bedre integrering ved at bosetting i kommunene skjer raskt, slik at den enkelte flyktning tilbringer kortere tid på mottak.
28. Regjeringa må komme til Stortinget med et mer utjevnende inntektssystem for kommunene enn dagens.
29. Det nye inntektssystemet for kommunene skal evalueres i løpet av 2029.
30. Regjeringa skal vurdere å forbedre toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester i kommunene i forslaget til statsbudsjett for 2026.
31. Utrede muligheten for en annen skattesats for sekundær- og fritidsboliger enn primærboliger.
32. Forbedring av permisjonsordningen i arbeidslivet for pårørende.
33. Økonomiske problemer og gjeld skal følges opp i forebygging av selvmord.
34. Nasjonalt studentombud for fagskoleelever.
35. Regjeringa skal gjøre en samlet vurdering av om barnets beste er godt nok ivarettatt i regelverket ved oppsigelse av barnehageplass.
36. Barn skal sikres tilgang til helsetjenester og barn under 16 skal ikke betale for bedøvelse under sykehusbehandling.
37. Regjeringa skal fremme forslag om å heve fribeløpet for uføre (Rødts primærforslag var å øke til 1 G senest fra statsbudsjettet for 2026).
38. Studentsamskipnader for alle landets studenter skal kunne opprette fastlegetjenester, slik SiO kan i dag.
39. Anbefalingene i Tannhelseutvalgets utredning skal følges opp i en stortingsmelding, med særlig fokus på å redusere geografiske, sosiale og økonomiske forskjeller og å gradvis utvide det offentlige ansvaret for tannhelsetjenester.
40. Data fra private tannhelsetilbydere skal innhentes til de nasjonale pasientregistrene på lik linje med den offentlige tannhelsetjenesten.

Distriktspolitikk:

41. Regjeringa må se nærmere på at kommunene i Namdalen skal få beholde samme distriktstilskudd som i Nord-Norge.
42. Merkur-ordningen, som skal sikre nærbutikker i hele landet, skal kunne bli tilgjengelig for flere butikker.
43. Mattilsynet skal finne løsninger som sikrer dyrevelferden til villgeitflokkene på Kvist i Sogn og tar vare på genressursene i videre husdyrhold, istedenfor å avvikle hele flokkene.

Rettferdig miljøpolitikk:

44. Stanse ulovlig kveitefiske i Skagerrak.
45. Strømstøtten for jordbruket skal også gå til vanningslag.
46. Strømstøtten skal også gå til folk som bor i fritidsboliger og ikke eier eller disponerer annen bolig.
47. Strømstøtten skal også gå til folk som får oppvarming fra nærvarmeanlegg.
48. Strømstøtten skal også gå til folk som er tilkoblet mindre, private strømnnett («grendenett»).
49. Tilrettelegging for strømsparing, ved å endre Enovas mandat slik at det omfatter energieffektivisering for alle sektorer, og bedre støtteordninger for strømsparing til folk, blant annet for varmepumper, etterisolering, utskifting av vinduer og lokal energiproduksjon.
50. Regjeringa må vurdere raske tiltak mot de høye strømprisene i enkelte deler av landet, som å gjøre noe med strømnettet, prisområdene eller bruken av flaskehalsinntekter – det staten tjener på strøm som sendes mellom ulike prisområder.
51. Utrede forbud mot kryptovalutautvinning i Norge.
52. Regjeringen skal komme tilbake til Stortinget med ekstraordinære tiltak som kan innføres i NO2 (for eksempel bruk av flaskehalsinntekter) for å kompensere for ekstraordinært høye strømpriser i prisområdet.
53. Utrede og prøve ut et teigbasert system, eller tilsvarende, som skal bidra til drift av krevende areal.
54. Gjennomgang av tilskuddssystemet for å vurdere om overføringene til jordbruket fører til en styrking av norsk selvforsyning, og at mer jord i Norge tas i bruk til matproduksjon.
55. Utrede en tiltakspakke for å redusere jordbruksareal som er ute av drift til jordbruksoppgjøret for 2025.
56. Fremskynding av ny t-banestasjon på Majorstua i Oslo i Nasjonal Transportplan.
57. Styrke kollektivkapasiteten/ekspresbusstilbudet i Akershus som følge av midlertidig stengt Ring 1, forutsatt at fylkeskommunen bidrar med minst 50 % av bevilgningsøkningen staten bidrar med.
58. Regjeringen skal gjenoppta dialogen med garantistene for Ryfast og komme med tiltak som vil redusere bompengbelastningen i prosjektet.

Utenriks og forsvar:

59. Regjeringa ble, i behandlingen av et representantforslag fra Rødt om å anerkjenne Palestina som en egen stat, med massiv folkelig bevegelse etter Israels bombing av Gaza, presset til å legge fram forslag om at de måtte «være forberedt på å anerkjenne Palestina som en egen stat på et tidspunkt der en anerkjennelse kan ha positiv innvirkning på en fredsprosess og uten forbehold om en endelig fredsavtale.» Dette vedtaket ble fulgt opp med at Norge endelig anerkjente Palestina som stat fra 28. mai 2024.
60. Forsvaret skal i større grad benytte lokale og regionale leverandører, ved å utnytte handlingsrommet lover og reglement åpner for.
61. Det skal utarbeides en plan for hvordan eksisterende infrastruktur, som tunneler og underjordiske stasjoner på jernbane og T-bane, kan tas i bruk som mulige tilfluktsrom.
62. Det skal legges fram forslag til en egen veteranlov som styrker og lovfester rettighetene til veteranene og deres pårørende og etterlatte.

I forsvarsforliket fikk Rødt også en rekke viktige gjennomslag i merknadsform, blant annet om at:

- Norge i første rekke skal innrette forsvarsinnsatsen mot å forebygge og motvirke konflikt.
- Langtidsplanen skal styrke Forsvarets evne til å sikre norsk suverenitet med konvensjonelle midler, i tråd med Norges langvarige interesse av lavspenning i nord og kjernefysisk de-eskalering, samt Stortingets vedtak om å arbeide aktivt for en verden fri for atomvåpen.
- Mål om mest mulig aktivitet innenlands ved både utvikling, bygging og vedlikehold av nye standardiserte fartøy.
- Det foretas en gjennomgang av hvem som skal ivareta reservistenes interesser, for å sikre ivaretagelse av disse.
- Forsvaret i større grad kan nyttegjøre seg av kompetansen som veteraner fra internasjonale operasjoner besitter, inkludert de som har pådratt seg skade i tjenesten.
- Det settes av nødvendige ressurser til å håndtere varslersaker i tråd med økt inntak av personell.

I tillegg til denne oversikten skaper vi også resultater indirekte, ved at saker vi løfter flytter hele landskapet, og gir uttelling også i forhandlinger vi ikke er invitert til. Framover er målet at Rødt blir så store og sterke at vi ikke er til å komme utenom. Vi skal samarbeide og forhandle knallhardt med partiene til venstre for midten etter valget, for å oppnå størst mulig gjennomslag og forplikte regjeringa og stortingsflertallet.